

«ПУЛ КЕРАКМИ?..»

«Шу кунларда кўпчиликни бир нарса қизиқтирмоқда. «Эртага нима бўлади? Индинга-чи? Бир йилдан кейинчи? Мен-ку бир кунимни кўрарман, лекин фарзандларимнинг келажаги қай ҳолатда кечаркан?» Ҳазимини қанчалик чалғитишга ҳаракат қилмайлик, барибир мана шу саволлар ҳаёлимизга қайта-қайта ёпирилиб келаверади. Чунки бир томонда нарх-наво, иккинчи томонда эса хилма-хил қаллоблигу найранг-бозликлар кучайиб бораётган замонда ўйлашнинг иложи ҳам йўқ». Ҳазимининг 16 март сониди юқоридаги сарлавҳа билан чоп этилган мақола ана шу сатрлар билан бошланади. Унда жумҳурият аҳолиси ўртасида пул муомаласини электрон-ҳисоблаш машиналари билан бошқариш тўғрисида сўз юритилган. Мақола чоп этилгач, таҳририятимизга деярли ҳар кун иқувчиларимиздан кўп хатлар келмоқда. Бугун биз ана шу мактубларда билдирилган айрим фикрларни сизнинг ҳукмингизга ҳавола этмоқдамиз.

Ўғирлик, порахўрлик каби кўп иллатларга қарши курашаётган Ўзбекистон ССЖ ИИВ Ҳайъати нашри бўлмиш «Постда» рўзномасида бу мақоланинг чоп этилгани хайрли ишдир. Агар таҳририят аҳоли ўртасида пул

муомаласини ЭХМ билан бошқаришни амалга ошириш учун келгусида ҳам жонбозлик кўрсатса, керакли идоралардан жавоб талаб қилса, янаям яхши бўларди.

Ҳ. ТОҒАЕВ,
Қашқадарё вилояти,
Ҳайдовчи.

«Пул керакми?..» мақола-си ўз вақтида ёзилган. Агар шу иш амалга оширилса, турли иллатлар камайиб, савдо соҳаси ҳам тартибга тушиб, камёб маҳсулотлар ўз нархида аҳолига керагича сотиларди, деган фикрдаман.

Дилбар ҚАРИМОВА,
уй бекаси.

Ҳозирги пайтда барча жумҳуриятлар қандай қилиб бўлса ҳам, иқтисодий тангликдан тезроқ чиқиш йўлини ахтармоқда. Украинада купон, РСФСЖда чек системасига ўтиш ҳақида гап бўлмоқда. Мақолада ёзилганидек, пул муомаласини ЭХМ билан бошқариш системаси энг қулай ва аниқ йўлдир. Ҳар қандай қийинчилик бўлса ҳам, Қўрғонбоев илгари сурган таклифни амалга ошириш зарур. Издан чиққан иқтисодимизни фақат шу йўл билан тўзатиш мумкин.

А. АҲМЕДОВ,
И. ТЕМИРОВ,
Х. НИШОНОВ,
Тошкент тўқимачилик
комбинати ишчилари.

Утган йили Калинин тумани марказидаги олмазордан номаълум кишининг жасади топилди. Зудлик билан оператив гуруҳ тузилди ва қидирув ишлари бошлаб юборилди. Маълум бўлишича, марҳум «Тошкентгеология» корхонаси ишчиси, 1958 йилда туғилган Анатолий Ткаченко экан. Орадан кўп вақт ўтмай қотил — «Орзу» кинотеатри механиги Рамил Шарафутдинов қўлга олинди.

Унинг устидан қўзғатилган жиноий ишга яқун ясалди ва судга оширилди. — Бу каби оғир жиноятчиликни очишнинг энг биринчи ва муҳим шарти тезкорликдир, — дейди ИИБ бошлиғи, милиция подполковниги А. Қосимов. — Мен бу гап

ни тажрибамиздан келиб чиқиб айтаяман. Утган йил давомида тезкорлик туфайли кўп жиноятларни фош этдик ва бир қанча қуроли гуруҳларни қўлга олдик.

СУРАТДА: (чапдан ўнгга) опергуруҳ аъзолари — навбатчи қисм инспектори, милиция майори Туреунбой Ориқов, участка вакили, милиция капитани Тоҳир Нишонхўжаев, милиция сержанти Алишер Тошматов, ЖҚБ ходими, милиция лейтенанти Акбарали Холмирзаев, милиция кичик сержанти Муҳаммадjon Бўтабеков ва милиция старшинаси Рустам Каримбековлар навбатдаги топширқини адо этиш учун отланишяпти. **Сураткаш** Боқижон ХОЛМИРЗАЕВ.

ИШОНЧНИ ТИКЛАШ КЕРАК

Утган йили Полвонтош посёлкасида яшовчи Турсунали Болтабоев ИИБга ҳаяжон билан кириб келди.

— Ҳаётим хавф остида, — деди у кўзлари ола-кула бўлиб. — Ёрдам беринглари! Унга бир пиёла чой қуйиб узатдим, кейин нима бўлганини шопилмай, бир бошдан тушунтиришни илтимос қилдим.

Маълум бўлишича, кеча тунда Абдусамат Абдуллаев исмли шахс унинг эшигини тақиллатган. Кейин бир нарсаларни баҳона қилиб, дала йўлига олиб чиққан. Атрофда ҳеч ким йўқлигига ишонч ҳосил қилгач, ёнидан қирқма милтиқ чиқариб, 15 минг сўм топиб бермасе ўлдиражагини айтган. Ҳатто осмонга қарата ўқ узиб, баттар таҳдид солган.

— Бирор чорасини топмасангизлар, у нобакордан ҳар нарса кутиш мумкин, — деди у хавотирланиб.

Зудлик билан оператив гуруҳ тузди. Бу гуруҳда ЖҚБ ходими, милиция катта лейтенанти Қобилжон Мадумаров, ёнгина қарши кураш қисми ходими, ички хизмат лейтенанти Салимжон Тешабоев, участка вакили, милиция лейтенанти Абдумухтор Давлатовлар бор эди ва тадбирга раҳбарлик қилишни ўз зиммага олгандим.

Хуллас, белгиланган жойга қўнғирроқ бориб турдик. Келишилган вақтда зуравоқ келди. Менинг ҳамроҳларим бир умрга спорт билан ошно тутинган бақувват, чапдаст йигитлар эди. Уларнинг абжирлиги қўл келди ва уни

тез орада ушлаб, зарарсизлантиришга муваффақ бўлдик. Ленин туманидаги Ниёзботир посёлкасида яшовчи, 1959 йилда туғилган, муқаддам судланган Абдусамат Абдуллаевдан 1958 йилда ишлаб чиқарилган қирқма милтиқ ва беш дона ўқни тортиб олдик.

Терговчиларимиз унга нисбатан ЖМнинг 127-моддаси 2-қисми билан жиноий иш қўзғадилар. Халқ суди бу ишни кўриб чиқиб, А. Абдуллаевни 7 йилга озодликдан маҳрум қилди.

Бундан ташқари ўтган йил давомида жиноятчилар қўлидан яна битта қирқма милтиқ, битта ов милтиғи, битта Фарбий Германияда ишлаб чиқарилган тўшпонча тортиб олинди. Бу ўнлаб эҳтимол юзлаб Турсуналилар милиция томонидан муҳофаза қилинди, деган сўз.

Бу ютуқлар — ўзимизники, улар билан мағрурланиш керак эмас. Мен ҳам айни пайтда бундай кайфиятдан мутлақо узоқдаман.

Айтмоқчи бўлган фикрим, ҳеч кимга сир эмас, кейинги пайтда милицияга ишончсизлик кучайиб бораёпти. Уни тиклаш учун фаолиятни сифат жиҳатдан юқори поғонага кўтариш, ҳатто энг майда ҳисобланган қонунбузарликларни ҳам битта қўймай очилишига эришиш керак. Шундагина халқ милицияга дилини ёради, ундан масла-

ҳат сўрайди, суянади, керак бўлган тақдирда бу менинг милицияим, деб турли иғволардан ҳимоя қилади.

Ҳўш, қийин ва машаққатли кизматимиз жараёнида бу ютуққа қандай қилиб эришиш мумкин? Бунинг ҳам битта йўли бор. Фақат омилкорлик, ишбилармонлик талаб қилинади.

Агар ҳурматли рўзнома ихлосмандлари фикрларимни тўғри қабул қилаётган бўлсалар, яна ўз фаолиятимиздан амалий мисол келтирмоқчи эдим. Юқоридаги жиноятни очиб, хавфли товламачини қўлга олиш тадбирига, агар эътибор берган бўлсаларингиз, ёнгиндан сақлаш инспектори, ички хизмат лейтенанти Салимжон Тешабоевни ҳам жалб этганимни ёздим. Юзаки қараганда ҳамма ўз ишини қилиши керак. Лекин менинг услубим сал бошқачароқ.

Ҳозирча Салимжон Тешабоев сингари тўрт нафар спортчи йигитларимиз маҳоратидан, улар қайси хизматда бўлишларидан қатъий назар, омилкорлик билан фойдаланиш лозим. Вақти келганда уларни ЖҚБ хизмати-га ўтказиш мумкин бўлади.

Тўғри, шунанга пайтларда юқоридан қондага хилоф иш тутаёلسиз, бошқа ходимларни ЖҚБ йўналишидаги ишларга жалб этиш — яхши эмас, деган эътирозларни ҳам эшитишга тўғри келади.

Мен эса бундай ўртоқларга ССЖИ ИИВнинг 1990 йилда туман бўғинларидаги раҳбарлар ҳуқуқини кенгайтириш ҳақидаги буйруғини эслатиб қўяман.

Иккинчи томондан, формали киши, қайси хизматдалигидан қатъий назар, тинчлик посбонидир. Қанақа жиноятлигидан қатъий назар жабрланувчи сизга мурожаат қилишга ҳақли, сиз эса унга ёрдамлашишга мажбурсиз. Шунинг учун ўзимнинг танлаган йўлимни ходимларимизни чиниқтириш, ҳар қандай вазиятга тушиб қолганда довдираб қолмасликка тайёрлаш, деб изоҳлаган бўлардим.

Яна бизда шундай одат вужудга келтирилган, айтилик, бирор ерда қотиллик содир этилган бўлса, ДАН ходимидан тортиб ёнгиндан сақлаш хизматчиларигача бефарқ туролмайди. Қаердаки елкадошлик бўлмас экан, у ерда муваффақият бўлишидан умидни узаверинг.

Яна бир нарсани айтиб ўтишни истардим. Кўпинча милиция замонавий техника билан қуролланмаган, машиналари ёски, деган гапларни эшитиб қоламан. Маҳаллий ҳукумат ёрдам бермаётганидан нолишади. Халқимизда бир мақол бор: бола йиғламаса, онаси сут бермайди. Ахир бунинг учун курашиш, таланиш, тортишиш керак. Бизнинг қўлимизда «Мили-

цияни ижтимоий ва ҳуқуқий жиҳатдан ҳимоялашни кучайтириш тўғрисида»ги қонун бор. Ундан фойдаланиш ҳам керакда!

Ҳаракат қилиб банкда ҳуқуқ-тартибот фондини очинишга эришганмиз. «Тез ёрдам» муассасасидан «Раф» белгили машина олганмиз, ҳозир ДАН ходимлари фойдаланишяпти. Идорамиз учун маҳаллий бюджетдан 3-йрим минг сўмлик мексика бўлди. Қолаверса, ходимларимизга ҳам секин-астаян билан бўлсада, машина ажратилишига эришяпмиз.

Ишончим комилки, халқ бизни тўғри тушунапти. Битта мисол шуки, бир йилда корхона ва ташкилотлар ҳисобидан 29 нафар ёлланма милиционерларни ишга олдик.

Ана шундай ғамхўрликлар шахсий таркибимизни руҳлантирмай қолмайди. Ҳамма билади, ўтган йили Ўш воқеалари муносабати билан бизда ва қўшни туманларда фавқулодда ҳолат эълон қилинди. Лекин, қийналсада, бирор кўнгилсиз ҳодиса содир бўлишига йўл қўймадик. Умумий жиноятчилик 1989 йилдаги даражада қолди.

Ҳали дилдаги режалар кўп. Уларни амалга ошириш жараёнида, ўйламанки, халқимиз бизни қўллаб-қувватлайди.

Аҳмадjon МАНИЕЗОВ,
Марҳамат тумани ИИБ
бошлиғи, милиция подполковниги.

